

XX-3521

Seat No. _____

Second Year B. A. (External) Examination

April / May – 2003

Economics (Main) : Paper - IV

(Indian Economic Problems)

Time : Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ ભારતમાં વસ્તીવૃદ્ધિની આર્થિક અસરો તપાસો. તેના નિયંત્રણ માટેના પગલાં સૂચવો. ૨૦

અથવા

૧ ભારતમાં બેકારીની સમસ્યાનું સ્વરૂપ સમજાવો. બેકારી નિવારવા સરકારે લીધેલાં ઉપાયોની સમીક્ષા કરો. ૨૦

૨ ભારતમાં ગરીબીના નિર્દેશકો ચર્ચો. ગરીબી નિવારવા સરકારે લીધેલા પગલાંનું મૂલ્યાંકન કરો. ૨૦

અથવા

૨ ભારતમાં ખેત-ઉત્પાદન વધારવા લેવાયેલા પગલાં વર્ણવો. ૨૦

૩ ભારતમાં જમીન સુધારાઓનું મૂલ્યાંકન કરો. ૨૦

અથવા

૩ ભારતની વર્તમાન ઔદ્યોગિક નીતિની ચર્ચા કરો. ૨૦

૪ ભારતમાં ગૃહઉદ્યોગો અને નાના પાયાના ઉદ્યોગોનું મહત્ત્વ અને પ્રશ્નો ચર્ચો. ૨૦

અથવા

૪ ભારતમાં ઉદ્યોગો માટે નાણાં પ્રબંધની જરૂરિયાતો અને સ્ત્રોતો વિગતે ચર્ચો. ૨૦

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૨૦

(૧) ભારતમાં પ્રદૂષણ

(૨) ભારતના ઔદ્યોગિક શ્રમના લક્ષણો

(૩) જાહેર ક્ષેત્રની મુખ્ય સમસ્યાઓ

(૪) પર્યાવરણ સમતુલાનું મહત્ત્વ.

XX-3521]

1

[Contd....

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry **equal** marks.

1 Examine the economic effects of population growth in India. Suggest the measures of control it. **20**

OR

1 Examine the nature of unemployment in India. Criticise steps taken by the government of India to eradicate the unemployment. **20**

2 Discuss the indicators of poverty in India. Evaluate the measures taken by government to eradicate the poverty. **20**

OR

2 Describe the measures taken to increase agricultural production in India. **20**

3 Evaluate the land-reforms in India. **20**

OR

3 Discuss the present industrial policy of India. **20**

4 Discuss the importance and problems of cottage and small-scale industries in India. **20**

OR

4 Discuss in detail the important needs and sources of industrial finance in India. **20**

5 Write short notes on : (any **two**) **20**

- (1) Pollution in India
- (2) Characteristics of industrial labour in India
- (3) Main problems of the public sector
- (4) Importance of ecological balance.